

अल्पसंख्यांक बहुल क्षेत्रात क्षेत्रविकास
कार्यक्रम राबविण्यासाठी अनुदान
उपलब्ध करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

अल्पसंख्यांक विकास विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक : अविवि-२००९/प्र.क्र.४३/०९/का.१

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक :- ९ फेब्रुवारी, २००९.

प्रस्तावना :-

अल्पसंख्यांक बहुल क्षेत्रात पुरेशा प्रमाणात मुलभूत नागरी सुविधा उपलब्ध नसल्याने अल्पसंख्यांकांना मोठ्या प्रमाणात आरोग्यविषयक, सामाजिक, शैक्षणिक इत्यादी अडचणींना सामोरे जावे लागते. याचा विचार करुन अल्पसंख्यांक बहुल क्षेत्रात (महानगरपालिका/नगरपालिका) मुलभूत नागरी सुविधा उपलब्ध करुन अल्पसंख्यांक समाजाच्या एकंदर राहणीमानात सुधारणा घडवून आणण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

१.केंद्र शासनाने महाराष्ट्रातील निश्चित केलेल्या ४३ अल्पसंख्यांक बहुल क्षेत्रांसाठी प्राधान्याने तसेच ज्या शहरांच्या एकूण लोकसंख्येपैकी १० टक्के पेक्षा जास्त अल्पसंख्यांकांची लोकसंख्या (मुस्लिम, ख्रिश्चन, बौध्द, जैन, शीख व पारशी) आहे, अशा शहरांतील अल्पसंख्यांक बहुल क्षेत्रांसाठी मूलभूत नागरी सुविधा उपलब्ध करुन देण्यासाठी शासनाच्या अल्पसंख्यांक विकास विभागातर्फे अनुदान उपलब्ध करुन दिले जाणार आहे.

२. या योजनेतर्गत महानगरपालिका/ नगरपालिकांना त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील अल्पसंख्यांक बहुल क्षेत्रात पुढील मूलभूत नागरी सोयीसुविधांसाठी अनुदान उपलब्ध करुन दिले जाणार आहे.

- (१) कब्रस्तानची व अंत्यविधीच्या जागेची दुरुस्ती,
- (२) पिण्याच्या पाण्याची सुविधा,
- (३) विद्युत पुरवठा,
- (४) सांडपाण्याची व्यवस्था,
- (५) रस्ते / पथदिवे,
- (६) सार्वजनिक स्वच्छतागृहे,
- (७) अंगणवाडी , बालवाडी केंद्रे इत्यादी.

३. शासन अल्पसंख्यांकांसाठी सद्यःस्थितीत राबवित असलेल्या विविध कल्याणकारी योजनांकरिता उपलब्ध असलेला निधी अपुरा पडल्यास तसेच नवीन योजना राबविण्याकरिता या योजनेमधुन निधी उपलब्ध करुन दिला जाईल. सदरहू योजनेअंतर्गत महानगरपालिकांना रु.२० लाख, "अ" वर्ग नगरपालिकांना रु.१५ लाख तर "ब" व "क" वर्ग नगरपालिकांना रु.१० लाखापर्यंत अनुदान (प्रपत्र-ब नुसार) अल्पसंख्यांक विकास विभागातर्फे उपलब्ध करुन देण्यात येईल.

४. कार्यपध्दती -

१) सदर योजनेचा लाभ घेण्यासाठी अल्पसंख्यांक बहुल क्षेत्रात राबवावयाच्या योजनांसंबंधीचा सविस्तर प्रस्ताव संबंधित महानगरपालिकांनी/नगरपालिकांनी अंदाजपत्रकासह जिल्हाधिकाऱ्यांकडे सादर करावेत. (प्रपत्र "अ" सह)

२) संबंधित महानगरपालिका/नगरपालिकांकडून प्राप्त झालेल्या सर्व प्रस्तावांची छाननी करुन हे सर्व प्रस्ताव आपल्या शिफारशीसह जिल्हाधिकारी यांनी अल्पसंख्यांक विकास विभागाकडे पाठवावेत.

३) अल्पसंख्यांक बहुल क्षेत्रात राबवावयाच्या योजनांचा प्रस्ताव तयार करताना महानगरपालिका / नगरपालिकांनी पुढील बाबींची दक्षता घेणे आवश्यक आहे:-

अ) महानगरपालिका/नगरपालिकेने सदर योजना राबविताना आपल्या कार्यक्षेत्रात किमान १० टक्के अल्पसंख्यांक लोकसंख्या आहे याची खात्री करुन अल्पसंख्यांक बहुल समाजातील लोकांना त्याचा जास्तीत जास्त लाभ होण्याच्या दृष्टीने अल्पसंख्यांकांची जास्त संख्या असलेल्या प्रभागात/मोहल्ल्यात नागरी सुविधा पुरविण्याबाबत विचार करावा,

ब) अल्पसंख्यांक बहुल क्षेत्रात राबवावयाच्या योजनांचा प्रस्ताव तयार करताना संबंधित महानगरपालिका/नगरपालिकेने त्या अल्पसंख्यांक बहुल क्षेत्रातील अल्पसंख्यांक समाजातील लोकांच्या गरजा लक्षात घेणे आवश्यक आहे आणि,

क) या योजनेतून अल्पसंख्यांक समूहाला लाभ होईल अशीच कामे हाती घेण्यात येतील, वैयक्तिक लाभाच्या योजना हाती घेवू नये.

५) अनुदान वितरण -

अ) प्रपत्र-"ब" नुसार महानगरपालिका/नगरपालिकांना मंजूर करावयाचे अनुदान त्या त्या जिल्ह्याच्या जिल्हाधिकाऱ्यांच्या अधिनस्त ठेवण्यात येईल.

ब) जिल्हाधिकारी यांनी छाननी करुन पाठविलेल्या प्रस्तावाला शासनाने मान्यता दिल्यानंतर संबंधित महानगरपालिका/नगरपालिकांना प्रपत्र-ब नुसार मंजूर करावयाचे अनुदान जिल्हाधिकारी यांचेमार्फत वितरीत करण्यात येईल.

क) अल्पसंख्यांक विकास विभागातर्फे अनुदान मंजूर करण्यात आल्यानंतर मंजूरी आदेशात दिलेल्या कालावधीत संबंधित महानगरपालिका/नगरपालिकांनी प्रस्तावात नमूद केलेली कामे पूर्ण करणे आवश्यक आहे व याबाबतची उपयोजिता प्रमाणपत्र संबंधित महानगरपालिका/नगरपालिकांनी जिल्हाधिकाऱ्यांमार्फत अल्पसंख्यांक विकास विभागाकडे सादर करणे बंधनकारक असेल.

६) या योजनेतर्गत निधी प्राप्त होणार असल्याने शासन अल्पसंख्यांकांसाठी सद्यःस्थितीत राबवित असलेल्या इतर विविध कल्याणकारी योजनांकरिता प्राप्त होणारे अनुदान संबंधित महानगरपालिका/नगरपालिकांनी दुसऱ्या कामासाठी वळवू नये.

७) या योजनेसाठी योजना संकेतांक व अनुदान वितरणाचे आदेश स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील.

८) हे आदेश नगर विकास विभागाच्या सहमतीने व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ८३/व्यय-४/०९, दि. ७/२/२००९ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहेत.

९) सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या संकेतस्थळावर www.maharashtra.gov.in उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २००९०२०९२००५१४००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(एस. एस. काद्री)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

मा.राज्यपालांचे सचिव,
मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव,
मा.उप मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
सर्व मा.मंत्री / मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन,
अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव / सचिव सर्व मंत्रालयीन विभाग,
महालेखापाल-१, (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई,
महालेखापाल-२, (लेखा व अनुज्ञेयता), नागपूर,
महालेखापाल १ (लेखापरीक्षा), मुंबई,
महालेखापाल २ (लेखापरीक्षा), नागपूर,
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
उप संचालक, लेखा व कोषागारे संचालनालय, मुंबई,
सर्व विभागीय आयुक्त,
आयुक्त, नगरपालिका प्रशासन, मुंबई,
सर्व जिल्हाधिकारी,
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
सर्व आयुक्त, महानगरपालिका,
सर्व मुख्याधिकारी, नगरपालिका,
सर्व विधानसभा/विधान परिषद सदस्य (संसदीय कार्य विभागामार्फत),
सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई,
महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय (प्रसिध्दीसाठी),
संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, बांद्रा, मुंबई,
संचालक, माहिती व तंत्रज्ञान, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२,
सर्व कार्यासने अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
निवडनस्ती,

प्रपत्र - अ

अल्पसंख्यांक बहुल क्षेत्रासाठी क्षेत्रविकास कार्यक्रम या अल्पसंख्यांक विकास विभागातर्फे राबविण्यात येणाऱ्या योजनेसाठी महानगरपालिका / नगरपालिकांनी अंदाजपत्रकासह सादर करावयाची माहिती -

- १) या योजने अंतर्गत करण्यात येणारी कामे
१)
२)
३)
- २) कामाचा फायदा शहरातील ज्या विभागांना होणार आहे त्या विभागांची नावे
१)
२)
३)
- ३) कामांसाठी अंदाजित खर्च
१)
२)
३)
- ४) काम पूर्ण होण्यास लागणारा कालावधी
१)
२)
३)
- ५) महानगरपालिका/नगरपालिकेची एकूण लोकसंख्या- (२००१ च्या जनगणनेनुसार)
- ६) महानगरपालिका/नगरपालिकेच्या एकूण लोकसंख्येपैकी अल्पसंख्यांक समाजाची लोकसंख्या व टक्केवारी - (२००१ च्या जनगणनेनुसार)

ठिकाण
दिनांक :-

सही
आयुक्त, महानगरपालिका/
मुख्याधिकारी नगरपालिका

प्रपत्र-ब

अल्पसंख्याक विकास विभाग

महाराष्ट्र राज्यातील अल्पसंख्याकबहुल क्षेत्र विकास कार्यक्रम

महानगरपालिका / नगरपालिकांचा जिल्हानिहाय निधी वाटपाचा तक्ता

अ.क्र.	जिल्हा	महानगरपालिका / नगरपालिकेचे नाव	वर्ग	निधी रुपये लाखात
१	ठाणे	कल्याण-डोंबिवली	महानगरपालिका	२०.००
२.		उल्हासनगर	महानगरपालिका	२०.००
३.		भिवंडी-निजामपूर	महानगरपालिका	२०.००
४.		मिरा भाईंदर	महानगरपालिका	२०.००
५.		वसई नगरपालिका	ब	१०.००
६.		विरार नगरपालिका	अ	१५.००
७.		डहाणू नगरपालिका	ब	१०.००
८.		नालासोपारा नगरपालिका	अ	१५.००
९.		कुळगाव-बदलापूर नगरपालिका	ब	१०.००
१०.		नवघर माणिकपूर नगरपालिका	अ	१५.००
			एकूण	१५५.००
११.	रायगड	पनवेल नगरपालिका	अ	१५.००
१२.		खोपोली नगरपालिका	ब	१०.००
१३.		अलिबाग नगरपालिका	क	१०.००
१४.		रोहा नगरपालिका	क	१०.००
१५.		मुरुड-जंजिरा नगरपालिका	क	१०.००
१६.		श्रीवर्धन नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	६५.००
१७.	रत्नागिरी	रत्नागिरी नगरपालिका	ब	१०.००
१८.		चिपळूण नगरपालिका	ब	१०.००
१९.		खेड नगरपालिका	क	१०.००
२०.		राजापूर नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	४०.००
२१.	नाशिक	मालेगाव	महानगरपालिका	२०.००
२२.		मनमाड	ब	१०.००
२३.		इगतपुरी नगरपालिका	क	१०.००
२४.		सिन्नर नगरपालिका	क	१०.००
२५.		येवला नगरपालिका	क	१०.००
२६.		सटाणा नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	७०.००
२७.	अहमदनगर	अहमदनगर	महानगरपालिका	२०.००

२८.		श्रीरामपूर नगरपालिका	ब	१०.००
२९.		संगमनेर नगरपालिका	ब	१०.००
३०.		राहुरी नगरपालिका	क	१०.००
३१.		श्रीगोंदा नगरपालिका	क	१०.००
३२.			एकूण	६०.००
३३.	नंदुरबार	नंदुरबार नगरपालिका	ब	१०.००
३४.		शहादा नगरपालिका	ब	१०.००
३५.		नवापूर नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	३०.००
३६.	धुळे	धुळे	महानगरपालिका	२०.००
३७.		शिरपूर-वरवाडे नगरपालिका	ब	१०.००
३८.		दोंडाईचा-वरवाडे नगरपालिका	ब	१०.००
			एकूण	४०.००
३९.	जळगाव	जळगाव	महानगरपालिका	२०.००
४०.		भुसावळ नगरपालिका	अ	१५.००
४१.		अमळनेर नगरपालिका	ब	१०.००
४२.		चोपडा नगरपालिका	ब	१०.००
४३.		चाळीसगाव नगरपालिका	ब	१०.००
४४.		फैजपूर नगरपालिका	क	१०.००
४५.		यावल नगरपालिका	क	१०.००
४६.		रावेर नगरपालिका	क	१०.००
४७.		जामनेर नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	१०५.००
४८.	पुणे	बारामती नगरपालिका	ब	१०.००
४९.		लोणावळा नगरपालिका	ब	१०.००
५०.		दौंड नगरपालिका	ब	१०.००
५१.		इंदापूर नगरपालिका	ब	१०.००
५२.		शिरूर नगरपालिका	ब	१०.००
५३.		सासवड नगरपालिका	क	१०.००
५४.		जुन्नर नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	७०.००
५५.	सांगली	सांगली-मिरज-कुपवाड शहर	महानगरपालिका	२०.००
५६.		इस्लामपूर नगरपालिका	ब	१०.००
५७.		विटा नगरपालिका	ब	१०.००
५८.		आष्टा नगरपालिका	क	१०.००
५९.		तासगाव नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	६०.००
६०	सातारा	सातारा नगरपालिका	अ	१५.००

६१.		कराड नगरपालिका	ब	१०.००
६२.		फलटण नगरपालिका	ब	१०.००
६३.		वाई नगरपालिका	क	१०.००
६४.		महाबळेशवर नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	५५.००
६५.	सोलापूर	सोलापूर	महानगरपालिका	२०.००
६६.		बाशी नगरपालिका	अ	१५.००
६७.		सांगोला नगरपालिका	क	१०.००
६८.		अक्कलकोट नगरपालिका	क	१०.००
६९.		मंगळवेढा नगरपालिका	क	१०.००
७०.		कुर्दुवाडी नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	७५.००
७१.	कोल्हापूर	कोल्हापूर	महानगरपालिका	२०.००
७२.		इचलकरंजी	अ	१५.००
७३.		गडहिंग्लज नगरपालिका	क	१०.००
७४.		कागल नगरपालिका	क	१०.००
७५.		पन्हाळा	क	१०.००
			एकूण	६५.००
७६.	औरंगाबाद	औरंगाबाद	महानगरपालिका	२०.००
७७.		सिल्लोड नगरपालिका	ब	१०.००
७८.		पैठण नगरपालिका	क	१०.००
७९.		वैजापूर नगरपालिका	क	१०.००
८०.		गंगापूर नगरपालिका	क	१०.००
८१.		खुल्दाबाद नगरपालिका	क	१०.००
८२.		कन्नड नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	८०.००
८३.	परभणी	परभणी नगरपालिका	अ	१५.००
८४.		गंगाखेड नगरपालिका	ब	१०.००
८५.		सोनपेठ नगरपालिका	क	१०.००
८६.		पूर्णा नगरपालिका	क	१०.००
८७.		मानवत नगरपालिका	क	१०.००
८८.		सेलू नगरपालिका	क	१०.००
८९.		जितूर नगरपालिका	क	१०.००
९०.		पाथरी नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	८५.००
९१.	हिंगोली	हिंगोली नगरपालिका	ब	१०.००
९२.		बसमतनगर नगरपालिका	ब	१०.००
९३.		कळमनूरी नगरपालिका	क	१०.००

			एकूण	३०.००
९४.	जालना	जालना नगरपालिका	अ	१५.००
९५.		अंबड नगरपालिका	क	१०.००
९६.		भोकरदन नगरपालिका	क	१०.००
९७.		परतूर नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	४५.००
९८.	नांदेड	नांदेड वाघाळा	महानगरपालिका	२०.००
९९.		बिलोली नगरपालिका	क	१०.००
१००.		मुदखेड नगरपालिका	क	१०.००
१०१.		कंधार नगरपालिका	क	१०.००
१०२.		धर्माबाद नगरपालिका	क	१०.००
१०३.		मुखेड नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	७०.००
१०४.	लातूर	लातूर	महानगरपालिका	१५.००
१०५.		उदगीर नगरपालिका	ब	१०.००
१०६.		अहमदपूर नगरपालिका	क	१०.००
१०७.		निलंगा नगरपालिका	क	१०.००
१०८.		औसा नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	५५.००
१०९.	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद नगरपालिका	ब	१०.००
११०.		उमरगा नगरपालिका	क	१०.००
१११.		भूम नगरपालिका	क	१०.००
११२.		परांडा नगरपालिका	क	१०.००
११३.		मुरुम नगरपालिका	क	१०.००
११४.		नळदुर्ग नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	६०.००
११५.	बीड	बीड नगरपालिका	अ	१५.००
११६.		अंबेजोगाई नगरपालिका	ब	१०.००
११७.		माजलगाव नगरपालिका	ब	१०.००
११८.		गेवराई नगरपालिका	क	१०.००
११९.		धारूर नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	५५.००
१२०.	बुलढाणा	बुलढाणा नगरपालिका	ब	१०.००
१२१.		खामगाव नगरपालिका	ब	१०.००
१२२.		मलकापूर नगरपालिका	ब	१०.००
१२३.		शेगाव नगरपालिका	ब	१०.००
१२४.		जळगाव जामोद नगरपालिका	क	१०.००
१२५.		मेहकर नगरपालिका	क	१०.००

१२६.		नांदुरा नगरपालिका	क	१०.००
१२७.		चिखली नगरपालिका	ब	१०.००
१२८.		सिंदखेडराजा नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	१०.००
१२९.	अमरावती	अमरावती	महानगरपालिका	२०.००
१३०.		अचलपूर नगरपालिका	अ	१५.००
१३१.		अंजनगाव सुर्जी नगरपालिका	ब	१०.००
१३२.		चांदूररेल्वे नगरपालिका	क	१०.००
१३३.		धामणगाव नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	६५.००
१३४.	यवतमाळ	यवतमाळ नगरपालिका	अ	१५.००
१३५.		दारव्हा नगरपालिका	क	१०.००
१३६.		दिग्रस नगरपालिका	क	१०.००
१३७.		पुसद नगरपालिका	ब	१०.००
			एकूण	४५.००
१३८.	वाशिम	कारंजा नगरपालिका	ब	१०.००
१३९.		मंगळूरपिर नगरपालिका	क	१०.००
१४०.		रिसोड नगरपालिका	क	१०.००
१४१.		वाशिम नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	४०.००
१४२.	अकोला	अकोला	महानगरपालिका	२०.०
१४३.		आकोट नगरपालिका	ब	१०.००
१४४.		बाळापूर नगरपालिका	क	१०.००
१४५.		पातूर नगरपालिका	क	१०.००
१४६.		मुर्तिजापूर नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	६०.००
१४७.	नागपूर	नागपूर	महानगरपालिका	२०.००
१४८.		कामठी नगरपालिका	ब	१०.००
१४९.		रामटेक नगरपालिका	ब	१०.००
१५०.		कळमेश्वर नगरपालिका	क	१०.००
१५१.		काटोल नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	६०.००
१५२.	भंडारा	भंडारा नगरपालिका	ब	१०.००
१५३.		तुमसर नगरपालिका	ब	१०.००
१५४.		पवनी नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	३०.००

१५५.	गोंदिया	गोंदिया नगरपालिका	अ	१५.००
१५६.		तिरोडा नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	२५.००
१५७.	वर्धा	वर्धा नगरपालिका	अ	१५.००
१५८.		पुलगांव नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	२५.००
१५९.	चंद्रपूर	चंद्रपूर नगरपालिका	अ	१५.००
१६०.		बल्लारपूर नगरपालिका	ब	१०.००
१६१.		मुल नगरपालिका	क	१०.००
१६२.		ब्रम्हपूरी नगरपालिका	क	१०.००
१६३.		राजूरा नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	५५.००
१६४.	गडचिरोली	गडचिरोली नगरपालिका	ब	१०.००
१६५.		देसाईगंज नगरपालिका	क	१०.००
			एकूण	२०.००
			एकूण बेरीज	१८८५.००